

איך מניצחים מלחמות בארץ?

בראשית יב' – "ויאמר ד' אל אברם לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך".

רש"י – אל הארץ אשר אראך - לא גלה לו הארץ מיד, כדי לחבבה בעיניו, ולתת לו שכר על כל דבור ודבור.

שפת אמת לך לך תרל"ב – ברש"י ומדרש למה לא גילה לו מיד כו'. פשוט, כי זה עצמו בחי' ארץ ישראל. להבטל בכל החושים והרצונות רק לרצון השי"ת כמ"ש לך לך מארצך כו'. דהיינו כל התדבקות חיצוניות להשליך הכל עבור לראות רצונו ית' ואז נתגלה רצונו להאדם.

שיחות הרצי"ה לך לך עמ' 127 – בא רבונו של עולם, לוקח אדם, מכוונו ונותן לו פקודה. פתאום, "ויאמר ד' אל אברם". מה, אתה נמצא פה, במקום הזה? מיד "לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך". אתה חייל המקבל פקודה של עקירה. אבל לאן ללכת?! לגבי יעקב נאמר "ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה". אנו יודעים שהוא הולך לחרן. לעומת זאת, לאברהם אבינו רק נאמר: לך לך! לא נאמר לו לאן ללכת. לכאורה, זה דבר משונה. לאן יש לו ללכת? **קודם כל: לך לך! ובדרך כבר תדע לאן ללכת, "אל הארץ אשר אראך"**. בדרך כבר אראך לאן ללכת. מיד, במילים הראשונות, אנו נפגשים במין בריה אלוקית, אשר בסדר המעשים שלו, בסדר העובדות שלו, בסדר הנחית הביוגרפיה שלו, מתגלה ומתבררת לו הכרה אלוקית של "הארץ אשר אראך". באופן קטנוני ונורמלי, כשאדם מקבל משמעת ופקודה, חייבת להיות פקודה ברורה: לך מפה למקום פלוני. אבל כאן אנו פוגשים נשמה בעלת שייכות ודבקות מיוחדת לרבונו של עולם, כך שמתוך הפעולות, הפסיעות והצעדים שלה היא מגיעה "אל הארץ אשר אראך". מתוך פסיעותיך תתגלה כבר ההנחיה האלוקית. מתוך שתלך, יתגלה ה"אראך". מתוך השלילה של "ארצך מולדתך ובית אביך" יתגלה החיוב של "הארץ אשר אראך".

בראשית יד' – "וישמע אברם כי נשבה אחיו וירק את חניכיו ילידי ביתו שמנה עשר ושלש מאות וירדף עד דן. ויחלק עליהם לילה הוא ועבדיו ויכם וירדפם עד חובה אשר משמאל לדמשק. וישב את כל הרכש וגם את לוט אחיו ורכשו השיב וגם את הנשים ואת העם".

חזקוני – שנתחנכו מחדש בכלי מלחמה. **רש"י –** וירק - כתרגומו זרזי, וכן (ויקרא כו) והריקותי אחרים חרב, וכן (שמות טו) אריק חרבי, וכן (תהלים לה) והרק חנית וסגור.

ויקרא כו' – "ואתכם אזרה בגוים והריקותי אחרים חרב והיתה ארצכם שממה ועריכם יהיו חרבה". **רש"י –** כששולף החרב מתרוקן הנדן.

שמות טו' – אמר אויב ארדף אשיג אחלק שלל תמלאמו נפשי אריק חרבי. **רש"י –** אשלוף, ועל שם שהוא מריק את התער בשליפתו ונשאר ריק נופל בו לשון הרקה, כמו מריקים שקיהם..

תהלים לה' – "והרק חנית וסגר לקראת רדפי אמר לנפשי ישעתך אני". **רד"ק –** ענין חליצה למלחמה. **במדבר לב' –** "ואנחנו נחלץ חשים לפני בני ישראל". **רש"י –** נזדרז מהירים.

רמב"ם הלכות מלכים פרק ז' הלכה טו' – ומאחר שיכנס בקשרי המלחמה ישען על מקוה ישראל ומושיעו בעת צרה וידע שעל יחוד השם הוא עושה מלחמה וישים נפשו בכפו ולא יירא ולא יפחד ולא יחשוב לא באשתו ולא בבניו אלא ימחה זכרונם מלבו ויפנה מכל דבר

למלחמה.. וכל הנלחם בכל לבו בלא פחד ותהיה כוונתו לקדש את השם בלבד, מובטח לו שלא ימצא נזק ולא תגיעהו רעה, ויבנה לו בית נכון בישראל ויזכה לו ולבניו עד עולם ויזכה לחיי העולם הבא, שנאמר "כי עשה יעשה ה' לאדוני בית נאמן כי מלחמות ה' אדוני נלחם ורעה לא תמצא בך וגו'".

שיר השירים א' – "לריח שמניך טובים שמן תורק שמך על כן עלמות אהבורך". **רש"י** - שמן תורק - ריח ערב שלך יוצא למרחוק שכן דרך שמן ערב בכל עת שהוא בצלוחית חתומ' אין ריחו נודף, פותחה ומריק שמנה לכלי אחר, ריחו נודף.

ויקרא ו' - זאת תורת החטאת.. ואם בכלי נחשת בשלה ומרק ושטף במים. **רש"י** - לשון תמרוקי הנשים. **הכתב והקבלה** - לשון ההרקה, להוציא מה שבלוע בו.

אורות המלחמה ה' - הכבישה המוסרית שעל פי התרבות החולנית, ששלטה הרבה על העמים, העיקה על לבם, והרבה מדות רעות, חוליים וקצפונות, נצברו במעמקי נשמותיהם. והם יוצאים מחרצבותיהם על ידי המלחמות רבות הדמים וגדולות האכזריות, הנאותה יותר לטבעם הבלתי מזוקק עדיין כעת. – (כשיש מלחמה יוצא כל מה שבלוע)

דברים לב' – "אם שנותי ברק חרבי.. אשיב נקם לצרי ולמשנאי אשלם. אשכיר חצי מדם וחרבי תאכל בשר מדם חלל ושביה מראש פרעות אויב. הרנינו גוים עמו כי דם עבדיו יקום ונקם ישיב לצריו וכפר אדמתו עמו". **רש"י** - אם אשנן את להב חרבי.

זכריה ט' - וה' עליהם יראה ויצא כברק חצו. **רד"ק** - וה' עליהם יראה - כלומר ה' ילחם להם.

אגרות הראי"ה א' פט' - ועיני המלחמות, אי אפשר הי' כלל, בשעה שהשכנים כולם היו זאבי ערב ממש, שרק ישראל לא ילחם, שאז היו מתקבצים ומכלים ח"ו את שאריתם; ואדרבא הי' מוכרח מאד גם להפיל פחד על הפראים גם ע"י הנהגות אכזריות, רק עם צפיה להביא את האנושיות למה שהיא צריכה להיות, אבל לא לדחוק את השעה. ודע שבהלכות הציבור לא החמירה תורה כלל לדחוק את רוח העם לחסידות, מפני שאז היתה החסידות הכללית נעשית דרך קבע וחובה, ותכלית התורה היא שתקבע ההערה השכלית בכח אהבה ונדבה. וזהו יסוד כמה קולות שיש בדין תורה ביחש לסדרי המלחמות, ועזיבת האלילים היא נאותה לתעודת ישראל הכוללת, ומובן שמ"מ הי' הדבר מסור לב"ד לראות מצב המוסר של הע"ז ההיא, ולא היו כל הענינים שוים, ובעוה"ר לא נתפרשו לנו הדברים לפרטיהם, ממיעוט השימוש המעשי מאז אבדנו חסנו הלאומי, עד אשר ישיב לנו השי"ת עטרת תפארתנו במהרה בימינו.

דברים (י' - יב) - "כי תקרב אל עיר להלחם עליה וקראת אליה לשלום. והיה אם שלום תענך ופתחה לך והיה כל העם הנמצא בה יהיו לך למס ועבדוך. ואם לא תשלים עמך ועשתה עמך מלחמה וצרת עליה". **רש"י** "וצרת עליה - אף להרעיבה ולהצמיאה ולהמיתה מיתת תחלואים".

הרב אשר וייס שליט"א -הרי שתחילה צריך לקרוא ליושבי העיר לשלום, ובשלב הזה כאשר עדיין לא נלחמים באויב אלא צרים עליו קוראים לו לשלום אסור להרעיבה ולהצמיאה, ויש אף לאפשר לכל הרוצה להמלט ולברוח מן העיר. אך אם לא יבחרו בשלום אלא במלחמה, יש להשמידם, ומותר אף להרעיבם ולהצמיאם ולהמיתם מיתת תחלואים, ונראה שבשלב זה מותר אף להתקיפה בארבעת רוחותיה. וא"כ בנידון דידן שהאויב האכזרי לא רק תקף את ישראל ונלחם בו אלא חטף רבים לשבי, פשוט שמותר להקיפו מכל צד למנוע מן האויב לברוח, ולהוציא ולהבריח את אחינו הנתונים בצרה ובשביה, ולהכניס כלי נשק, ומותר אף להרעיבו ולהמיתו מיתת תחלואים, וכל זה ברור ופשוט.

שבוע טוב ומבורך.